Euroopa Ombudsman

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [Linki]. *Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolsel lingil (inglise keel). Lisateave on meie* keele- ja tõlkepoliitikas [Linki].

Otsus juhtumi 819/2007/PB kohta - Juurdepääsu keelamine dokumendile, mis käsitles andmete säilitamise kohtuasja

Otsus
Juhtum 819/2007/PB - **Alguskuupäev: {0}** 29/05/2007 - **Otsuse kuupäev: {0}** 16/12/2009

Komisjon keeldus andmast avalikku juurdepääsu Iirimaa taotlusele, mis puudutas Euroopa Kohtu kohtuasja. Kohtuasi käsitles taotlust tühistada direktiiv 2006/24/EÜ, mis käsitleb elektrooniliste sideteenustega kaasnevate andmete säilitamist.

Komisjon leidis, et Iirimaa taotlusele avaliku juurdepääsu andmine kahjustaks kohtumenetlust. Komisjon põhjendas oma otsust Euroopa Liidu õigusaktis, nimelt määruses nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele) sätestatud erandiga.

Kaebuse esitaja sellega ei nõustunud. Ta väitis vastu, et isegi kui komisjoni mainitud erandit oli võimalik kohaldada, oli Iirimaa taotlusele juurdepääsu toetuseks olemas ülekaalukas üldine huvi. Ta viitas määruse nr 1049/2001 sättele, et isegi juhul, kui juurdepääsu andmise suhtes võib kohaldada erandit, võib avaldamine teenida „ülekaalukaid üldisi huve".

Ombudsmani uurimise käigus tegi esimese astme kohus otsuse, mille järgi on osapoolte kohtuasja käsitlemiseks esitatud dokumendid tavaliselt konfidentsiaalsed kuni kohtuistungini, kui see toimub. Ombudsmani uuritavas juhtumis keelas komisjon avalikkuse juurdepääsu ajal, mil kohtuistungit ei olnud veel toimunud. Komisjoni otsuse põhimõte oli selle tegemise ajal seega õige.

Seejärel toimus Euroopa Kohtu istung, kus käsitleti Iirimaa algatatud kohtuasja. Ombudsman leidis, et pärast seda istungit oli komisjon kohustatud esitama kehtivaid põhjendusi, miks ta keeldus andmast Iirimaa taotlusele avalikkuse juurdepääsu. Ombudsman põhjendas oma seisukohta esimese astme kohtu ülalmainitud otsusega. Komisjon siiski ei andnud juurdepääsu, esitamata selle seisukoha jaoks kehtivaid põhjendusi. Seetõttu esitas ombudsman kriitilise märkuse.

Ombudsman uuris ka seda, kas komisjon oli esimese astme kohtu ülalmainitud otsuse asjakohast tõlgendust sisuliselt eiranud. Näis, et komisjon oli nii teinud, sest otsus oli edasi kaevatud Euroopa Kohtusse, mille otsus oleks muidugi võinud muuta vaidlustatud otsuse asjakohaseid osi.

Ombudsman väljendas lisamärkuses seisukohta, et Euroopa Kohtule tehtud edasikaebuse olemasolu ei põhjenda otsust eirata tõlgendust, mida sätestab vaidlustatud kohtuotsus. Ombudsman kutsus komisjoni üles esitama asjakohast teavet ja märkusi oma arvamuse ning samuti küsimusega seotud menetlustavade kohta.

Kaebuse esitaja väidet, et avaldamine oleks teeninud „ülekaalukaid üldisi huve", pidas ombudsman põhjendamatuks.

KAEBUSE TAUST

1. Kaebuse esitaja esitas 23. oktoobril 2006 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (edaspidi „määrus 1049/2001“) [1] komisjonile taotluse tutvuda koopiaga Iirimaa poolt Euroopa Kohtule esitatud taotlusest. Hagis paluti tühistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/24/EÜ üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate tegevusega kaasnevate või nende töödeldud andmete säilitamise kohta (kohtuasi C-301/06: *Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* [2]).

2. Novembril 2006 lükkas komisjon kaebuse esitaja taotluse tagasi, tuginedes erandile, mille eesmärk on kaitsta *kohtumenetlusi* (määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teine taane). Selles viidati kahele peamisele probleemile: *esiteks* pidid sellise kohtuasja pooled saama tegutseda sõltumatult mis tahes välisest mõjust, eriti nendest, mis võivad tuleneda huvigruppidest, ning *teiseks* pidi kohtumenetlus toimuma häirimatus õhkkonnas.

3. Lisaks märkis komisjon, et ei ole võimalik tuvastada ülekaalukat üldist huvi avalikustamise vastu ning et osalist juurdepääsu ei saa võimaldada, sest kogu asjaomane dokument kuulub eespool nimetatud erandi kohaldamisalasse.

4. Komisjon märkis ka, et Iirimaa tühistamisnõude põhipunktid on juba avaldatud Euroopa Liidu Teatajas.

5. Novembril 2006 esitas kaebuse esitaja kordustaotluse vastavalt määrusele 1049/2001, väites, et komisjoni viidatud erand ei ole kohaldatav. Kaebuse esitaja leidis kokkuvõttes ka, et üldine huvi avalikustamise vastu on *ülekaalukas* , sest andmekaitse on eriti oluline põhiõigus, mille kohta Euroopa Kohus oli juba otsuse teinud (näib, et ta viitas liidetud kohtuasjades C-317/04 ja C-318/04 *: parlament vs. nõukogu* (C-317/4) *ja komisjon* (C-318/04) [3]) ning kuna Iirimaa vaidlustatud direktiivi üle toimus intensiivne avalik arutelu.

6. Märtsil 2007 vastas komisjon kaebuse esitaja kordustaotlusele juurdepääsu saamiseks ja kinnitas sisuliselt oma keeldumist.

7. Kaebuse esitaja väitis ombudsmanile esitatud kaebuses, et komisjoni viidatud erand on kehtetu ja et isegi kui see on kehtiv, järeldas komisjon ekslikult, et juurdepääsu võimaldamiseks ei ole olemas „ülekaalukat avalikku huvi“.

UURIMISE ESE

8. Mail 2006 algatas ombudsman uurimise seoses järgmiste väidete ja väidetega:

Kaebuse esitaja kordustaotluse tagasilükkamisel ei toiminud komisjon kooskõlas määrusega 1049/2001.

Komisjon peaks võimaldama talle juurdepääsu kordustaotluses nõutud dokumendile.

UURIMINE

9. Mail 2007 edastas ombudsman kaebuse Euroopa Komisjoni presidendile. Komisjon saatis oma arvamuse 13. septembril 2007. Septembril 2007 viis ombudsman läbi täiendavad uurimised ja teavitas sellest kaebuse esitajat. Komisjon saatis 22. jaanuaril 2008 vastusena neile täiendavatele uurimistele oma täiendava arvamuse. Ombudsman saatis kaebuse esitajale komisjoni esialgsed ja täiendavad arvamused, kutsudes üles esitama märkusi. Kaebuse esitaja esitas oma märkused 3. veebruaril 2008. Pärast juhtumi esialgset hindamist ja sellega seotud kirjavahetust kaebuse esitajaga teatas viimane 25. juunil 2008 ombudsmanile, et suuline ärakuulamine kohtuasjas C-301/06 toimub 1. juulil 2008. Tema arvates oleks komisjon seejärel kohustatud Iirimaa taotluse avalikustama. Seda teavet arvesse võttes saatis ombudsman 15. juulil 2008 komisjonile kirja, milles küsis, kas ta kaalub kõnealuse dokumendi avalikustamist pärast suulist ärakuulamist kohtuasjas C-301/06. Komisjon vastas 1. detsembril 2008 ombudsmani küsimusele eitavalt. Seejärel edastas ombudsman vastuse kaebuse esitajale, kes esitas pärast meeldetuletust oma märkused 1. aprillil 2009, märkides, et kuna kogu menetlus kohtuasjas C-301/06 oli lõppenud, tuleb vaidlusalune dokument nüüd avalikustada.

OMBUDSMANI ANALÜÜS JA JÄRELDUSED

A. Väide määruse 1049/2001 kohase tegevusetuse kohta kaebuse esitaja kordustaotluse tagasilükkamisel

Ombudsmanile esitatud argumendid

10. Komisjon lükkas tagasi kaebuse esitaja kordustaotluse juurdepääsuks taotlusele, mille

Iirimaa esitas kohtumenetluse käigus kohtuasjas C-301/06: *Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* [4] . Ta asus seisukohale, et see dokument on hõlmatud määruse 1049/2001 (kohtumenetluse kaitse) [5] artikli 4 teise taandega. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni viidatud erand ei ole kohaldatav. Samuti leidis ta, et üldine huvi avalikustamise vastu on artikli 4 lõike 2 viimase lõigu [6] tähenduses *ülekaalukas* , sest kokkuvõttes on andmekaitse eriti oluline põhiõigus, mille kohta Euroopa Kohus oli juba otsuse teinud (näib, et ta viitas liidetud kohtuasjades C-317/04 ja C-318/04 *parlament vs. nõukogu* (C-317/4) *ja komisjon* (C-318/04) [7]) ning kuna Iirimaa vaidlustatud direktiivi üle toimus intensiivne avalik arutelu.

11. Komisjon märkis oma täiendavas arvamuses, et ta mõistab esimese astme kohtu otsust kohtuasjas T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* [8] nii, et kuni kohtuistungini on kohtuasja poolte seisukohad hõlmatud määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises taandes sätestatud erandiga. Sel ajal ei olnud Euroopa Kohus veel arutanud asjaomast kohtuasja, nimelt kohtuasja C-301/06 *: Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* [9] . Seetõttu kinnitas komisjon oma keeldumist mitte lubada juurdepääsu Iirimaa esitatud taotlusele. Lisaks kinnitas institutsioon oma seisukohta, et avalikustamine ei ole ülekaalukas avalik huvi.

12. Oma märkustes väljendas kaebuse esitaja arusaama komisjoni tõlgendusest kohtuasjas T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* [10] . Ta märkis siiski, et ta ei jaga endiselt komisjoni seisukohta seoses „ülekaaluka avaliku huvi“ puudumisega avalikustamise vastu.

13. Seejärel juhtis kaebuse esitaja ombudsmani tähelepanu asjaolule, et suuline ärakuulamine kohtuasjas C-301/06 toimub 1. juulil 2008 ning et tema arvates peaks komisjon seejärel Iirimaa taotluse avalikustama. Ombudsman palus komisjonil selle juhtumi arengu kohta märkusi esitada.

14. Seejärel esitas komisjon vastuse, milles ta esitas järgmise seisukoha:

15. Oma otsuses kohtuasjas T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* , [11] mis puudutas võimalikku üldsuse juurdepääsu komisjoni enda menetlusdokumentidele, otsustas Esimese Astme Kohus, et: „ *pärast kohtuistungi toimumist on komisjon kohustatud iga taotletud dokumenti konkreetselt hindama, et kontrollida dokumendi konkreetset sisu arvestades, kas seda võib avaldada või kas selle avalikustamine kahjustaks sellega seotud kohtumenetlust* “ (punkt 82). Sellest kohtuotsusest ei saa järeldada, et Euroopa Kohtule esitatud kirjalikud seisukohad tuleb pärast kohtuistungit automaatselt avalikustada.

16. Samas kohtuotsuses meenutas Euroopa Kohus, et vastavalt Euroopa Kohtu põhikirjale, mis on kohaldatav ka Esimese Astme Kohtu, Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu kodukorra ning Esimese Astme Kohtu kohtusekretäri ametijuhendi alusel, käsitavad kohtud ise poolte seisukohti konfidentsiaalsena (punkt 87).

17. Euroopa Kohus otsustas, et eespool nimetatud sätted:

„ *ei keela pooltel siiski avaldada oma menetlusdokumente, kuna Euroopa Kohus on märkinud, et*

ükski õigusnorm ega säte ei luba ega takista menetlusosalistel avaldada oma kirjalikke seisukohti kolmandatele isikutele ning et välja arvatud erandjuhud, mille puhul dokumendi avalikustamine võib kahjustada korrakohast õigusemõistmist, mis ei olnud tema menetluses olevas kohtuasjas nii, on pooltel vabadus avaldada oma kirjalikke seisukohti (määrus Saksamaa vs. parlament ja nõukogu, (...)). "

Euroopa Kohus ei otsustanud, et pooltel on vabadus avaldada *teiste* menetlusosaliste seisukohti.

18. Olenemata asjaolust, et Esimese Astme Kohtu otsus kohtuasjas T-36/04 on praegu vaidlustatud (kohtuasjad C-514/07, C-528/07 ja C-532/07), leiab komisjon, et sellest kohtuotsusest ei saa järeldada, et komisjon on kohustatud avaldama teise poole kirjalikud seisukohad pärast kohtuistungi toimumist.

19. Komisjoni eespool esitatud seisukohta sisaldav vastus edastati kaebuse esitajale. Ta jäi oma väite juurde ja lisas, et kohtuasi C-301/06 on lõpetatud. Seetõttu tuleks igal juhul võimaldada juurdepääs.

Ombudsmani hinnang

20. Võttes arvesse seda arengut käesolevas uurimises ja sellega seotud välisüritusi, hõlmab ombudsmani hinnang tingimata kahte küsimust: Esiteks, kas komisjoni otsus kaebuse esitaja kordustaotluse kohta oli selle tegemise ajal kooskõlas määrusega 1049/2001. Teiseks, kas seisukoht, mille komisjon esitas käesoleva uurimise käigus ja mis puudutas käesoleva kaebuse esitamisele järgnenud sündmusi, on kooskõlas määrusega 1049/2001.

21. Hindamise esimese osa läbiviimiseks on kasulik üksikasjalikult meenutada kaebuse esitaja kordustaotlust käsitleva komisjoni 19. märtsi 2007. aasta otsuse sisu.

22. Komisjon kinnitas oma otsuses oma seisukohta, et Iirimaa taotlust kohtuasjas C-301/06 ei saa avalikustada, arvestades määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises taandes sätestatud erandit, mis käsitleb kohtumenetluse kaitset. Ta põhjendas seda seisukohta järgmiselt: esiteks pidid sellise kohtuasja pooled saama tegutseda sõltumatult mis tahes välisest mõjust; teiseks kahjustaks hagiavalduste ja muude dokumentide avalikustamine kohtumenetluse ajal poolte kaitseõigusi ning mõjutaks Euroopa Kohtule esitatud õiguslike argumentide sõnastamist ja kasutamist.

23. Eespool esitatud seisukoha toetuseks viitas komisjon kohtuasjale T-92/98, Interport *II* , punkt 40, ja kohtuasjale T-174/95, *Svenska Journalistförbundet vs. nõukogu* , punkt 10.

24. Komisjoni viidatud esimeses kohtuasjas Interport *II* tegi Esimese Astme Kohus järgmised asjakohased järeldused:

„ 40 Neid kaalutlusi ja erandit kitsalt tõlgendades tuleb väljendit „kohtumenetlus" tõlgendada nii, et üldise huvi kaitsega on vastuolus komisjoni koostatud dokumentide sisu avalikustamine

üksnes konkreetse kohtumenetluse jaoks.

41 väljendit „komisjoni koostatud dokumendid üksnes konkreetse kohtumenetluse jaoks" tuleb mõista nii, et see ei tähenda mitte ainult esitatud menetlusdokumente või muid dokumente, kohtuasja uurimist käsitlevaid sisedokumente, vaid ka asjaomase peadirektoraadi ja õigustalituse või advokaadibüroo vahelist kirjavahetust. Erandi kohaldamisala määratluse eesmärk on tagada nii komisjonis tehtava töö kaitse kui ka konfidentsiaalsus ja advokaatide ametisaladuse kaitse. "

25. Teises viidatud kohtuasjas *Svenska Journalistförbundet vs. nõukogu* tegi Esimese Astme Kohus järgmised asjakohased järeldused:

„Kontrollikoja järeldused

135 Esimese Astme Kohtu menetlust reguleerivate eeskirjade kohaselt on pooltel õigus kaitsele menetlusdokumentide ja tõendite kuritarvitamise eest. Kohtusekretäri 3. märtsi 1994. aasta ametijuhendi (EÜT L 78, lk 32) artikli 5 lõike 3 kolmanda lõigu kohaselt ei tohi ükski eraõiguslik ega avalik-õiguslik kolmas isik pärast poolte ärakuulamist tutvuda kohtutoimiku või menetlusdokumentidega ilma presidendi selgesõnalise loata. Lisaks võib president kodukorra artikli 116 lõike 2 kohaselt jätta salajased või konfidentsiaalsed dokumendid menetlusse astujale esitatud dokumentide hulgast välja.

136 Need sätted kajastavad nõuetekohase õigusemõistmise üldpõhimõtet, mille kohaselt on pooltel õigus kaitsta oma huve ilma igasugusest välisest mõjust ja eelkõige üldsuse mõjust.

137 Sellest järeldub, et pooltel, kellel on õigus tutvuda teiste poolte menetlusdokumentidega, on õigus kasutada neid dokumente üksnes oma asja arutamiseks ja mitte ühelgi muul eesmärgil, sealhulgas selleks, et õhutada üldsust kritiseerima teiste menetlusosaliste argumente käesolevas asjas.

138 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et hageja hagide eesmärk oli avaldada internetis kostja vastuse redigeeritud versiooni koos üldsuse kutsega saata oma märkused nõukogu esindajatele ning edastada nende esindajate telefoni- ja faksinumbrid, mille eesmärk oli avaldada nõukogule survet ja tekitada avalikku kriitikat institutsiooni teenistujate suhtes nende ülesannete täitmisel.

139 Hageja tegevus kujutas endast menetluse kuritarvitamist, mida võetakse arvesse kohtukulude väljamõistmisel (vt allpool punkt 140), võttes eelkõige arvesse asjaolu, et see juhtum viis menetluse peatamiseni ja tekitas vajaduse, et kohtuasja pooled esitaksid selle kohta täiendavaid seisukohti. "

26. Ombudsman märgib, et Euroopa Kohus tegi 3. aprilli 2000. aasta määruses kohtuasjas C-376/98: *Saksamaa vs. parlament ja nõukogu* [12] järgmised järeldused (rõhuasetus lisatud):

„Konfidentsiaalsuse põhimõtte rikkumise puhul ei ole ühtegi normi ega sätet, mille kohaselt menetlusosalistel oleks lubatud või takistatud avaldamast oma kirjalikke seisukohti

kolmandatele isikutele. Välja **arvatud erandjuhud** *, mille puhul dokumendi avalikustamine võib kahjustada korrakohast õigusemõistmist, mis käesoleval juhul nii ei ole,* **on põhimõte, et pooltel on vabadus avaldada oma kirjalikke seisukohti.** "

27. Seega leidis Euroopa Kohus, et on olemas põhimõte, mille kohaselt pooled võivad vabalt avaldada oma kirjalikud seisukohad , ning et kahju heale õigusemõistmisele on oodata ainult erandjuhtudel .

28. Käesoleval juhul näib, et komisjon ei võtnud kaebuse esitaja kordustaotluse kohta otsuse tegemisel arvesse Euroopa Kohtu eespool nimetatud kohtupraktikat. Kui eespool nimetatud Euroopa Kohtu määrust oleks nõuetekohaselt arvesse võetud, oleks määrusega 1049/2001 ette nähtud oluline menetlusetapp olnud ilmsem, nimelt konsulteerimine asjaomase kolmanda isikuga, käesoleval juhul lirimaaga seoses avalikustamisega (artikli 4 lõige 4). On tõsi, et selline konsulteerimine on kohustuslik ainult „ *välja arvatud juhul, kui on selge, et dokumenti tuleb avaldada või mitte* ". Võttes arvesse põhimõtet, millele Euroopa Kohus on viidanud eespool viidatud määruses, ei saa siiski põhjendatult väita, et on „selge", et dokumenti ei avalikustata. Sellest tulenevalt oleks komisjon pidanud lirimaaga konsulteerima eespool nimetatud määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 4 alusel. Kui ta kordustaotluse kohta otsuse tegemise ajal seda ei teinud, oli ombudsmani arvates tegemist puudusega kaebuse esitaja juurdepääsutaotluse käsitlemisel.

29. Ombudsman märgib siiski, et esimese astme kohtu otsus kohtuasjas T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* [13] näib kinnitavat, et ühenduse kohtutele esitatud taotlused peavad jääma ühe kategooriana avalikustamata seniks, kuni asjaomane kohus on otsustanud, kas kohtuistung peaks toimuma või mitte. Komisjoni negatiivne otsus kaebuse esitaja kordustaotluse kohta tehti ajal, mil sellist otsust ei tehtud. Seega oli see sisuliselt kehtiv.

30. Võimaliku ülekaaluka avaliku huvi küsimuses leiab ombudsman, et kaebuse esitaja ei ole esitanud teavet või argumente, mis tõendaksid sellise huvi olemasolu määruse 1049/2001 tähenduses. Selle järelduseni jõudes viitab ombudsman Esimese Astme Kohtu asjakohastele kaalutlustele ja järeldustele *eespool viidatud kohtuotsuses Association de la Presse Internationale vs. komisjon* , [14] eelkõige oma märkustele, mis puudutavad kohtuasjade avatuse praegust taset liidu tasandil (punktid 98–99), oma järeldust, et juurdepääsu piiramine ei ole igal juhul absoluutne (punkt 100), ning hindamisstandardit, mida ta selles kohtuasjas komisjoni otsuse suhtes kohaldas („ *ei teinud ilmset hindamisviga* ", punkt 101).

31. Mis puudutab teist küsimust, mida tuleb siin hinnata, st kas komisjon on esitanud kehtiva seisukoha, võttes arvesse käesolevast etteheitest hilisemaid asjakohaseid arenguid, siis konkreetne küsimus, mida tuleb analüüsida, on komisjoni seisukoht pärast suulist ärakuulamist kohtuasjas C-301/06.

32. Nagu eespool märgitud, kinnitas Esimese Astme Kohus kohtuasjas T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* [15] , et ühenduse kohtutele esitatud taotlused ei tohi olla avalikustatud seni, kuni asjassepuutuv kohus on otsustanud, kas kohtuistung peaks toimuma või mitte. Ombudsman peab loomulikuks, et kaebuse esitaja ootas, et komisjon vaataks

vähemalt läbi oma otsuse võimaliku juurdepääsu kohta, võttes arvesse suulise ärakuulamise lõpuleviimist kohtuasjas C-301/06. Seetõttu palus ombudsman komisjonil sellele küsimusele vastata täiendava uurimise kirjas.

33. Komisjoni vastust ei saa pidada rahuldavaks. Ta märkis esiteks, et Euroopa Kohtu otsusest *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* ei saa järeldada, et Euroopa Kohtule esitatud kirjalikud seisukohad „tulevad automaatselt *avaldada pärast kohtuistungit* " (kohtujuristi kursiiv). Ta viitas selles kohtuotsuses järgmisele märkusele: „ *pärast kohtuistungi toimumist on komisjon kohustatud iga taotletud dokumenti konkreetselt hindama, et kontrollida dokumendi konkreetset sisu arvestades, kas seda võib avaldada või kas selle avalikustamine kahjustaks sellega seotud kohtumenetlust* " (punkt 82). Teiseks, viidates eespool punktis 26 viidatud Euroopa Kohtu määrusele, märkis komisjon, et „ *Euroopa Kohus* ei ole *otsustanud, et* pooltel on vabadus avaldada teiste menetlusosaliste seisukohti " (kohtujuristi kursiiv); kolmandaks märkis komisjon seoses eespool viidatud kohtuotsusega *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* , et „ *sellest kohtuotsusest* ei saa *järeldada, et komisjon on* kohustatud avaldama *teise poole kirjalikud seisukohad pärast kohtuistungi toimumist* " (kohtujuristi kursiiv).

34. Määruse 1049/2001 alusel üldsuse juurdepääsu taotlemisel dokumentidele ei ole komisjoni eespool esitatud avaldustest kasu. Komisjon esitas kolm avaldust selle kohta, mida Euroopa Kohus „ei" ütles, ja kõik need avaldused ei ole määruse 1049/2001 kohaldamisel ilmselgelt asjakohased. Asjakohane kohustus, mida ombudsmani arvates võib loogiliselt tuletada eespool viidatud kohtupraktikast, sisaldub järgmises eespool viidatud avalduses, millele viitab ka komisjon ise: „ *pärast kohtuistungi toimumist* on komisjon kohustatud iga taotletud dokumenti konkreetselt hindama, et kontrollida dokumendi konkreetset sisu arvestades, kas seda võib avaldada või kas selle avalikustamine kahjustaks sellega seotud kohtumenetlust " (punkt 82).

35. Võttes arvesse varem tsiteeritud põhimõtet – mille on sõnastanud Euroopa Kohus –, et pooled võivad vabalt oma seisukohti avaldada, ilmneb, et komisjon oli pärast kohtuistungit kohtuasjas C-301/06: *Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* kohustatud konsulteerima Iirimaaga määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 4 alusel seoses asjaomase dokumendi avalikustamisega ning seejärel andma konkreetse hinnangu selle dokumendi avalikule või konfidentsiaalsele laadile. Selle tegemata jätmine kujutab endast haldusomavoli juhtumit ning ombudsman teeb allpool vastava kriitilise märkuse.

36. Lisaks eespool esitatud järeldusele juhib ombudsman tähelepanu sellele, et komisjoni vastus võib jätta mulje, et arvestades asjaolu, et *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* kaevati edasi Euroopa Kohtusse, otsustas ta tegelikult eespool nimetatud reeglit eirata. Ombudsman ei pea asjakohaseks jätta juhtumi seda aspekti tähelepanuta. Täpsemalt on ombudsman seisukohal, et Euroopa Kohtule kaebuse esitamine ei õigusta otsust eirata tõlgendust, mis on esitatud kohtuotsuses, mille peale on esitatud apellatsioonkaebus. Seetõttu peab ombudsman asjakohaseks esitada otsuse lõpus täiendav märkus, millele komisjonil palutakse vastata 2009. aasta kriitiliste ja täiendavate märkuste järelmenetluse raames.

37. Seoses käesoleva juhtumi asjaoludega märgib ombudsman, et kohtumenetlus kohtuasjas

C-301/06 on vahepeal lõppenud, kuid kaebuse esitaja ei ole ilmselt saanud komisjonilt täiendavat asjakohast vastust, mis oleks seda arengut silmas pidades sõnastatud. Arvestades, et eespool punktides 35–36 esitatud ombudsmani järeldused puudutavad konkreetselt eespool nimetatud poolelioleva kohtumenetlusega seotud kohustuste rikkumist, ei oleks käesoleval juhul asjakohane esitada sõbraliku lahenduse ettepanekut või soovituse projekti. Ombudsman usub siiski, et arvestades asjaolu, et kohtuasjas C-301/06 esitatud menetlus on lõppenud, teavitab komisjon kaebuse esitajat oma seisukohast tema juurdepääsutaotluse suhtes ja teeb seda õigeaegselt.

C. Järeldused

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise kriitilise märkusega:

Võttes arvesse varem tsiteeritud põhimõtet – mille on sõnastanud Euroopa Kohus –, et pooltel on vabadus avaldada oma kirjalikud seisukohad, ilmneb, et komisjon oli pärast kohtuistungit kohtuasjas C-301/06: *Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* kohustatud konsulteerima Iirimaaga määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 4 alusel seoses asjaomase dokumendi avalikustamisega ning seejärel andma konkreetse hinnangu dokumendi avalikule või konfidentsiaalsele laadile. Selle tegemata jätmine kujutab endast haldusomavoli juhtumit.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja Euroopa Komisjoni.

TÄIENDAV MÄRKUS

Ombudsman on seisukohal, et Euroopa Kohtule esitatud apellatsioonkaebuse olemasolu ei õigusta otsust eirata tõlgendust, mis on esitatud kohtuotsuses, mille peale on esitatud apellatsioonkaebus. Ombudsman oleks tänulik, kui komisjon esitaks asjakohast teavet ja märkusi oma seisukoha ja tavade kohta selles küsimuses.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Strasbourg, 16. detsember 2009

[1] EÜT 2001, L 145, lk 43.

[2] Kohtuasi C-301/06 *: Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* , ELT 2006, C 237, lk 5.

[3] Liidetud kohtuasjad C-317/04 ja C-318/04 *: parlament vs. nõukogu* (C-317/4) *ja komisjon* (C-318/04), EKL 2006, lk I-4721.

[4] Eespool viidatud kohtuasi C- *301/06: Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* .

[5] Komisjon esitas ka mõned märkused määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 5 kohta (mis käsitleb liikmesriigi eelnevat nõusolekut avalikustamiseks). Võttes arvesse allpool esitatud järeldusi, ei ole neid märkusi käesolevas otsuses vaja analüüsida.

[6] " *2. Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumendile, kui avalikustamine kahjustaks:*

– füüsilise või juriidilise isiku ärihuvid, sealhulgas intellektuaalomand,

kohtumenetlused ja õigusnõustamine,

– kontrollimiste, uurimiste ja auditite eesmärk,

välja arvatud juhul, kui avaldamine teenib ülekaalukaid üldisi huve. "

[7] Eespool viidatud liidetud kohtuasjad C-317/04 ja C- *318/04 parlament vs. nõukogu* (C-317/4) *ja komisjon* (C-318/04) (2006).

[8] Kohtuasi T-36/04: *Association de la Presse Internationale vs. komisjon* , EKL 2007, lk II-3201.

[9] Eespool viidatud kohtuasi C- *301/06: Iirimaa vs. nõukogu ja parlament* .

[10] Eespool viidatud kohtuasi T-36/04 *: Association de la Presse Internationale vs. komisjon* .

[11] Eespool viidatud kohtuasi T-36/04 *: Association de la Presse Internationale vs. komisjon* .

[12] Euroopa Kohtu 3. aprilli 2000. aasta määrus *Saksamaa vs. parlament ja nõukogu (* EKL 2000, lk I-2247).

[13] Eespool viidatud kohtuasi T-36/04 *: Association de la Presse Internationale vs. komisjon* .

[14] Eespool viidatud kohtuasi T-36/04 *: Association de la Presse Internationale vs. komisjon* .

[15] Eespool viidatud kohtuasi T-36/04 *: Association de la Presse Internationale vs. komisjon* .